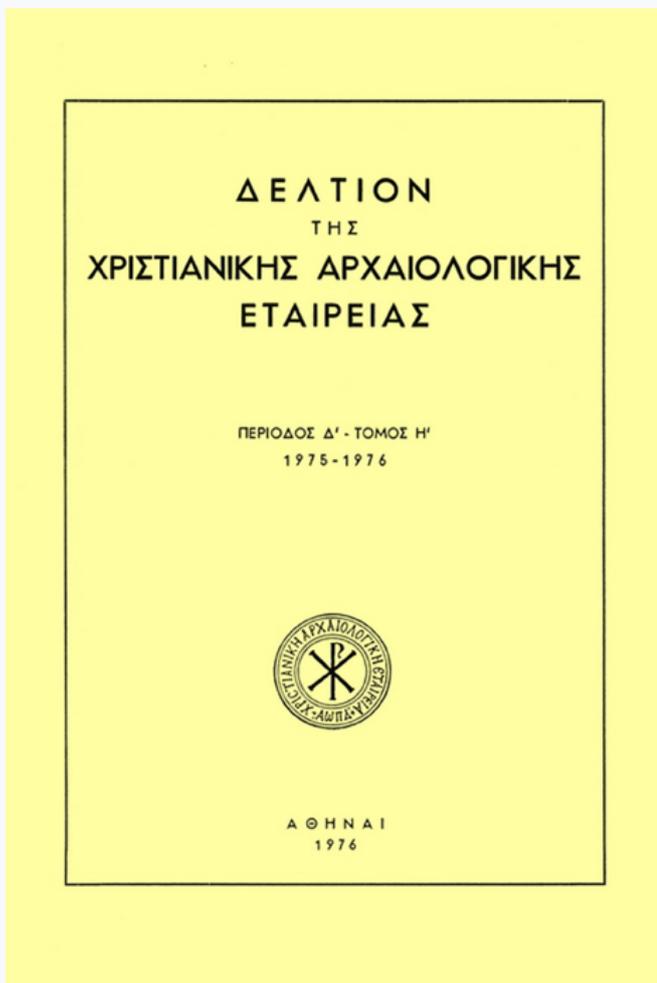

Δελτίον της Χριστιανικής Αρχαιολογικής Εταιρείας

Τόμ. 8 (1976)

Δελτίον ΧΑΕ 8 (1975-1976), Περίοδος Δ'. Στη μνήμη του Βίκτωρα Λάζαρεφ (1897-1976)

Πίνακες

(ΧΑΕ) ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Βιβλιογραφική αναφορά:

ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ (ΧΑΕ). (1976). Πίνακες. *Δελτίον της Χριστιανικής Αρχαιολογικής Εταιρείας*, 8. ανακτήθηκε από <https://ejournals.epublishing.ekt.gr/index.php/deltion/article/view/5486>

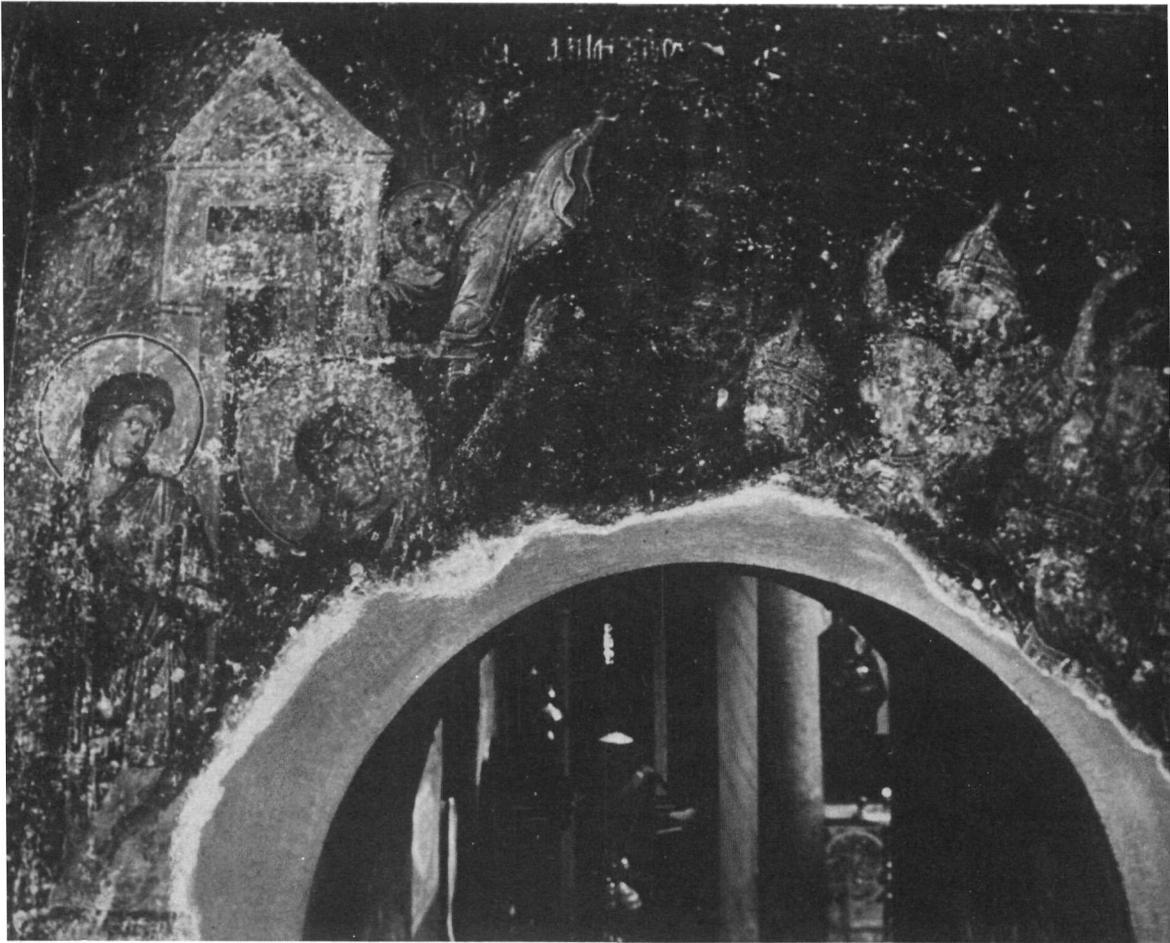

ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΧΡΗΣΤΙΑΝΙΚΗΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Πίνακες

Δελτίον ΧΑΕ 8 (1975-1976), Περίοδος Δ'. Στη μνήμη του
Βίκτωρα Λάζαρεφ (1897-1976)

ΑΘΗΝΑ 1976

Θεσσαλονίκη. Ναός Ἁγίων Ἀποστόλων. Ἡ τοιχογραφία μετὰ τὸν καθαρισμόν.

Τὸ ἄριστερὸν μέρος τῆς συνθέσεως.

Τὸ δεξιὸν μέρος τῆς συνθέσεως.

Ὁ Λοῦπος. Λεπτομέρεια τοῦ πίν. 2.

Ἅγ. Ὁρος. Μονὴ Λαύρας. Εἰκὼν (φωτογρ. Μ. Χατζηδάκη).

Ναός Ἁγίου Φιλίππου τῆς Κουινιώτικης Πούλας.
α. Θωράκιο τέμπλου. β. Τεμάχιο πεσσίσκου.

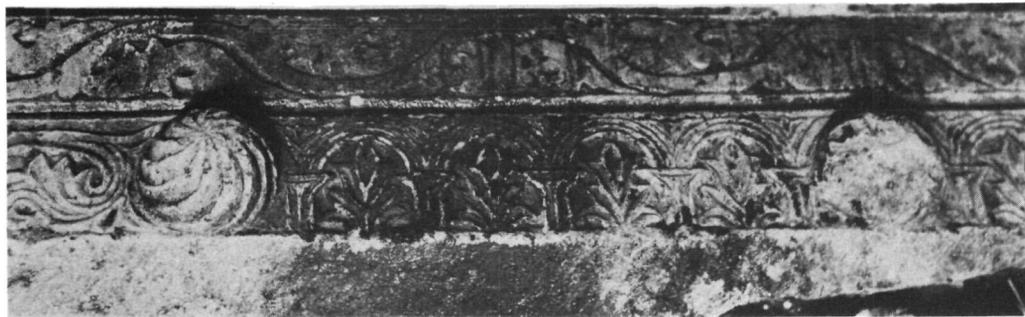
Ναός Ἁγίου Φιλίππου τῆς
Κουνιώτικης Πούλας.
α. Τμήμα στέψεως.
β. Δυὸ πλευρὲς κιονίσκου.

Ναός Ἁγίου Φιλίππου τῆς Κουνιώτικης Πούλας. α - γ. Τμήματα κοσμητοῦ ἀπὸ τὸ μαρμάρινο τέμπλο. δ. Μέρωσ ἐπιστέψεωσ τοῦ κοσμητή.

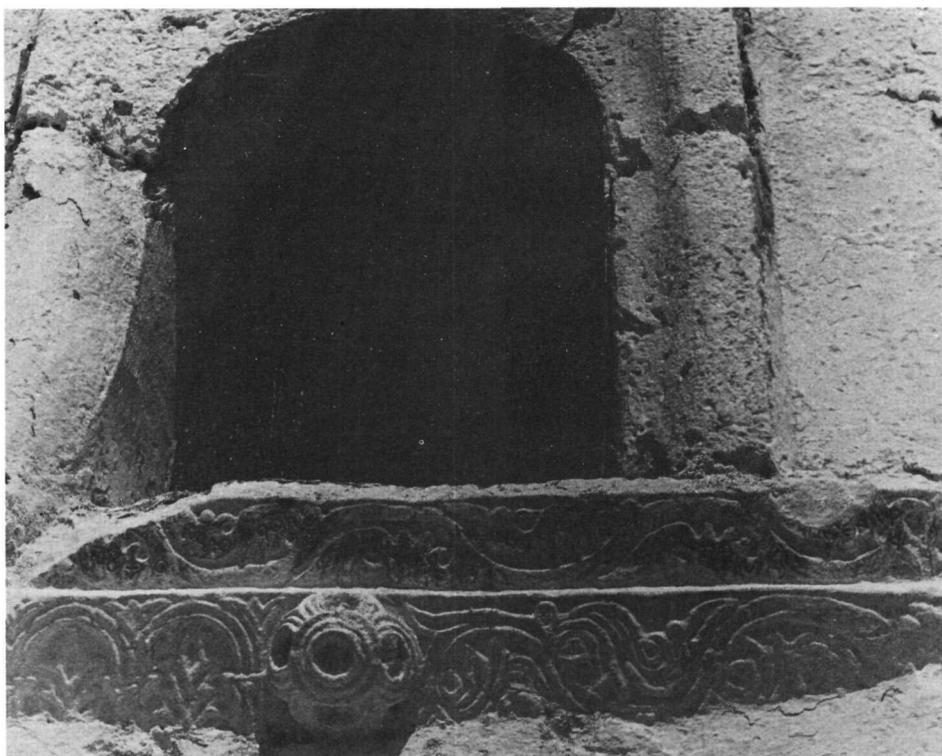
- α. Ναός Ἁγίου Φιλίππου τῆς Κουνιώτικης Πούλας. Ἀπότμημα γείσου.
 β. Ναός Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου Γαρδενίτσας. Μαρμάρινο θωράκιο τοῦ τέμπλου.

Ναός Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου Γαρδενίτσας.
 α - β. Κομμάτια κοσμήτη. γ. Ἀπότμημα πεσίσκου
 με σύμφυτο κιονίσκο.

α. Ναός Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου Γαρδενίτσας. Στέψη θωρακίου.
β. Ναός Ἁγίου Νικολάου Καστανέας. Τὸ κωδωνοστάσιο.

α. Ναός Ἁγίου Νικολάου Καστανέας. Ἐντειχισμένο ἐνεπίγραφο γείσο.
β. Ναός Ἁγίας Τριάδας κοντὰ στὸ χωριὸ Λαγκάδα.
Ἐντειχισμένος ἐνεπίγραφος κοσμήτης.

α

β

α. Ναός Ἁγίου Ἰωάννου Κούνου. Ἐντειχισμένα θωράκια καὶ πεσσίκος. β. Λεπτομέρεια τῆς προηγούμενης εἰκόνας.
 γ. Ναός Ἁγίων Θεοδώρων Καφιόνας. Πεσσίκος μετὰ τὸ χάραγμα Μιχαήλ.

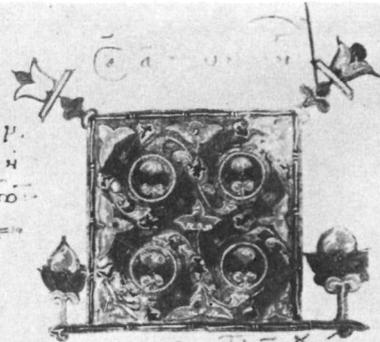
γ

Εὐαγγελιστάριο Σμύρνης, fol. 67v - 68. Ἀρχὴ τῶν Περικοπῶν ἐκ τοῦ κατὰ Ματθαίου (φωτ. ἀρχείου ΧΑΕ).

σαιοσυμορ.
 ικιιιαιαιη
 καρδιαυμο

το καλε μηρ
 ωλιαρωικι
 ρο·σποραβο
 οισ διατωρ
 σποριμοριρ
 τοισσαιμασι.
 και ηρζαμ το
 οιμαθη·ταιαι
 του οδορ·τοι
 ειρ·τιλλορ
 τω τουσ αλυ
 ασ·λαι οι φδε
 σαι οι ελφορ
 αυτω·ιδι τι
 ωροι ουσι τοις
 σαιμασιρ·οδ
 κιζιαι·λαιαι

Εὐαγγελιστάριο Σμύρνης, fol. 131v - 132. Ἀρχὴ τῶν Περικοπῶν ἐκ τοῦ κατὰ Μάρκον (φωτ. ἀρχείου ΧΑΕ).

ΤΗΣ ΤΗΣ ΕΙΣ ΤΟ
ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ
ΦΟΥ :

ΤΟ ΠΑΡΟΝ ΑΓΙΟΝ
ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ.
ΠΙΣΤΟΥ ΚΑΙ
ΡΑΣΙΜΟΥ ΚΑΙ
ΠΟΛΙΤΟΥ ΦΙ
ΛΙΠΠΟΥ ΠΡΟ
ΛΙΩΣ ΣΥΠΕΡ
ΤΙΜΟΥ ΠΟΒΩ
ΠΟΛΛΩ ΚΑΙ Ε
ΠΙ ΜΕΛΙΣΤΟΙ
ΚΕΙΩΝ ΑΥΤΟΥ
ΑΝΑΛΩΜΑ ΤΩ
ΜΑΧΧΟΝ ΔΙ ΤΩ
ΤΟΥ ΘΥ ΔΑΥΡΙ
ΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥ
ΑΕΘΙΝΑ ΚΑΙ ΚΟΣ
ΜΕΘΕΚΑ ΚΧΡΥ
ΣΟΥ ΚΑΙ ΕΡΓΥΡΟΥ
ΓΡΑΦΙΝ ΔΕ ΤΗ

ΑΥΤΟΥ ΠΡΟΤΡΟ
ΠΗ ΧΕΙΡΙ ΔΑΔ
ΜΟΝΑΧΟΥ ΚΑΙ
ΤΕΛΙΩΘΕΝΑ
ΔΙΚΕΒΡΙΩ ΙΗ
ΔΥΒ ΙΗ ΠΕΙ
ΧΩ Ζ ΒΑΣΙ
ΛΙΧΟΝ ΤΟΣ ΤΟΥ
ΙΥΙΒΙΦΑ ΤΟΥ Κ
ΑΙ ΔΡΟΝΙΚΟΥ
ΣΙΡΗΝΗΣ ΣΙ
ΤΟΥ ΥΟΥ ΑΥ ΤΟΥ
ΤΟΥ ΙΥΙΒΙΦΑ Κ
ΜΧΗΛ ΤΩΝ
ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΩΝ
Κ ΜΑΡΙΑΣ ΑΥΤΟΥ
ΦΗΣ :

1) Το παρον αλιον πατριχιον, εικοσιβη. και εικοσι.
πιστο. αο δαδερρον δι εστειν δεσφωδω εχον κειβαν.
δαπανη δι πανιεραδα εσοφωδω της ατοδαδης με
ποχως εβρω, εβρωδω, και εβρωδω πατες ατι.
αυρι, αυε εβρωδω περσοακικα, δι ποδω ραμα.
απο κηδωρος δι εβρω εμωκωιες δαδω δι εβρω
βασηλ'α. εν εβρω εβρωδω ατοδ. και δαμνα εβρω
εβρωδω. εν δαμνω εβρωδω.

1) Το παρον αλιον πατριχιον, εικοσιβη. και εικοσι.
πιστο. αο δαδερρον δι εστειν δεσφωδω εχον κειβαν.
δαπανη δι πανιεραδα εσοφωδω της ατοδαδης με
ποχως εβρω, εβρωδω, και εβρωδω πατες ατι.
αυρι, αυε εβρωδω περσοακικα, δι ποδω ραμα.
απο κηδωρος δι εβρω εμωκωιες δαδω δι εβρω
βασηλ'α. εν εβρω εβρωδω ατοδ. και δαμνα εβρω
εβρωδω. εν δαμνω εβρωδω.

Handwritten signatures and notes in cursive script, including the name 'Παπαδάκης'.

Ευαγγελιστάριο Σμύρνης, fol. 287v. Τό βιβλιογραφικό καί τά μεταγενέστερα σημειώματα (φωτ. ἀρχείου ΧΑΕ).

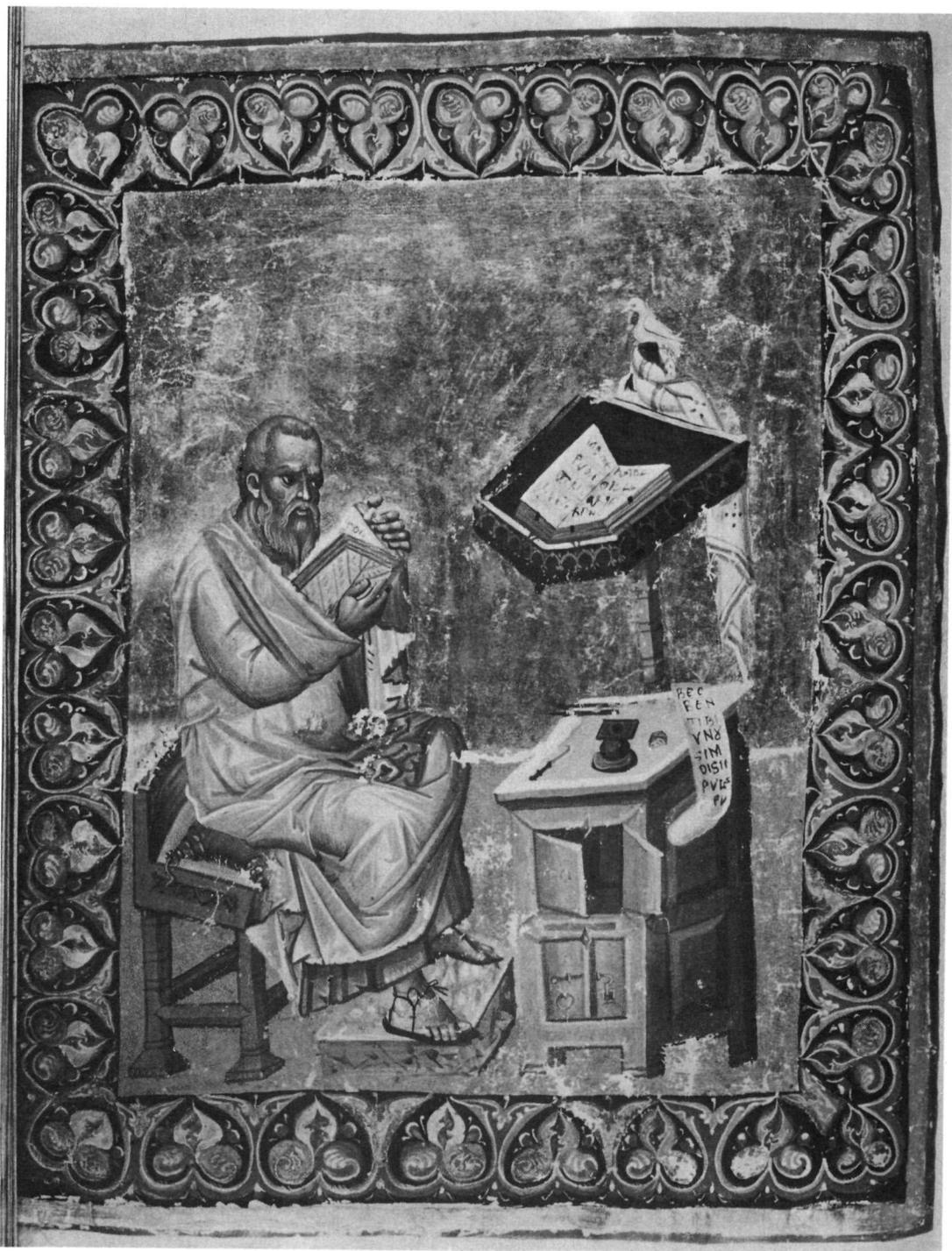
Ἀρχὴ τῶν Περικοπῶν ἐκ τοῦ κατὰ Ἰωάννην. Λεπτομέρεια τοῦ πίν. 14.

Εὐαγγελιστάριο Σμύρνης, fol. 7ν. Ὁ Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Θεολόγος
(φωτ. ἀρχείου ΧΑΕ).

Ἰθήρων 5, fol. 357 v. Ὁ Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Θεολόγος (φωτ. Πα-
τριαρχικοῦ Ἰδρύματος Πατερικῶν Μελετῶν).

Paris. gr. 54, fol. 278 v. 'Ο Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Θεολόγος (φωτ. ἀρχείου Βυζαντινοῦ Μουσείου).

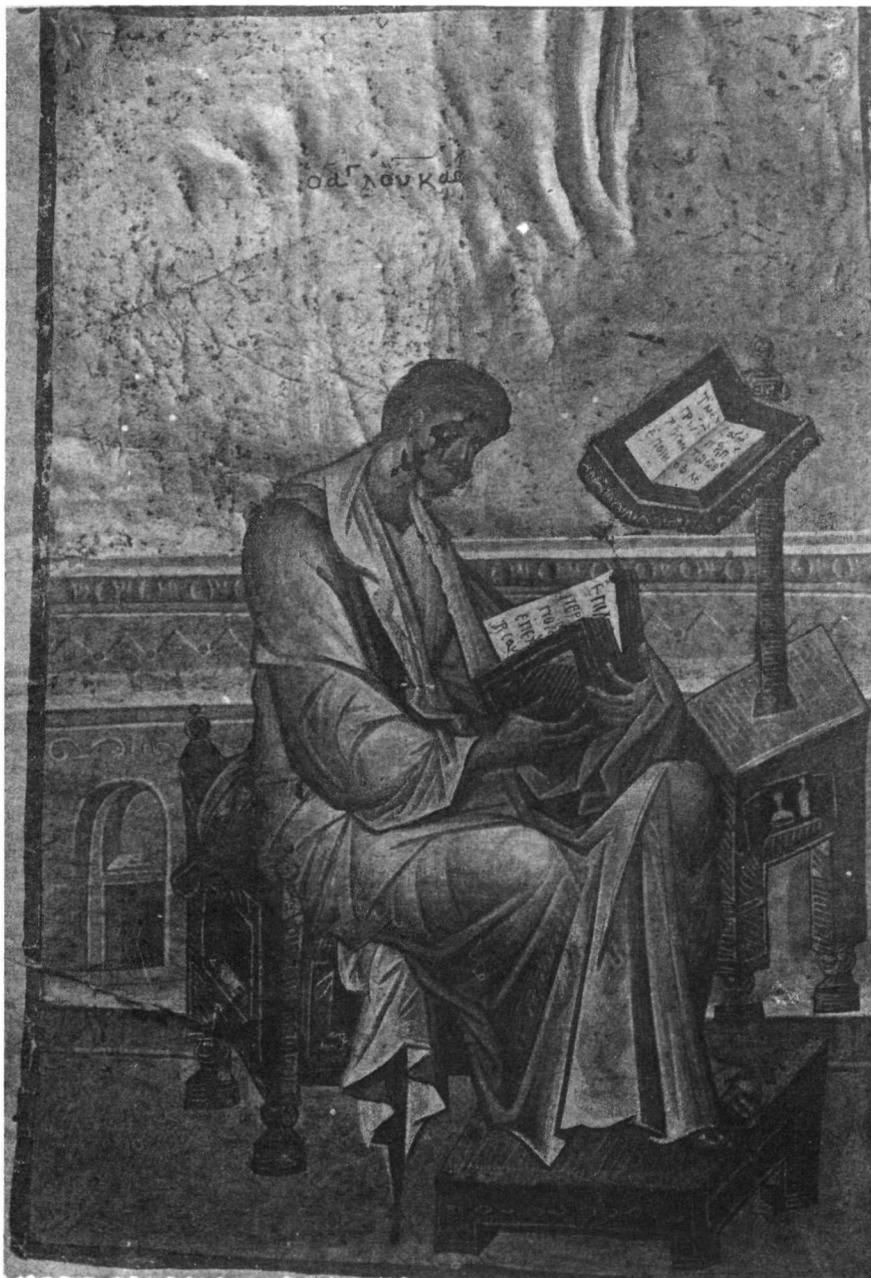
Σινᾶ, Μονὴ Ἁγίας Αἰκατερίνης, gr. 2123, fol. 44 v. Ὁ Ἅγιος Μάρκος
(φωτ. ἀρχείου Βυζαντινοῦ Μουσείου).

Εὐαγγελιστάριο Σμύρνης, fol. 67 v. Ὁ Εὐαγγελιστὴς Ματθαῖος
(φωτ. ἀρχείου ΧΑΕ).

Ἰβήρων 5, fol.218v. Ὁ Εὐαγγελιστὴς Λουκᾶς (φωτ. Πατριαρχικοῦ Ἰδρύματος Πατερικῶν Μελετῶν).

Εὐαγγελιστάριο Σμύρνης, fol. 97v. Ὁ Εὐαγγελιστῆς Λουκᾶς (ἀνατ. ἀπὸ Μυήνοz).

ἸΑθηνῶν 118, fol. 178v. Ὁ Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Θεολόγος (φωτ. ἀρχείου Βυζαντινοῦ Μουσείου).

Paris gr. 54, fol.10v. Ὁ Εὐαγγελιστὴς Ματθαῖος (φωτ. ἀρχείου Βυζαντινοῦ Μουσείου).

Paris gr. 54, fol. 173. Ὁ Εὐαγγελιστὴς Λουκᾶς (φωτ. ἀρχείου Βυζαντινοῦ Μουσείου).

Εὐαγγελιστάριο Σμύρνης, fol. 131v. Ὁ Εὐαγγελιστὴς Μάρκος.

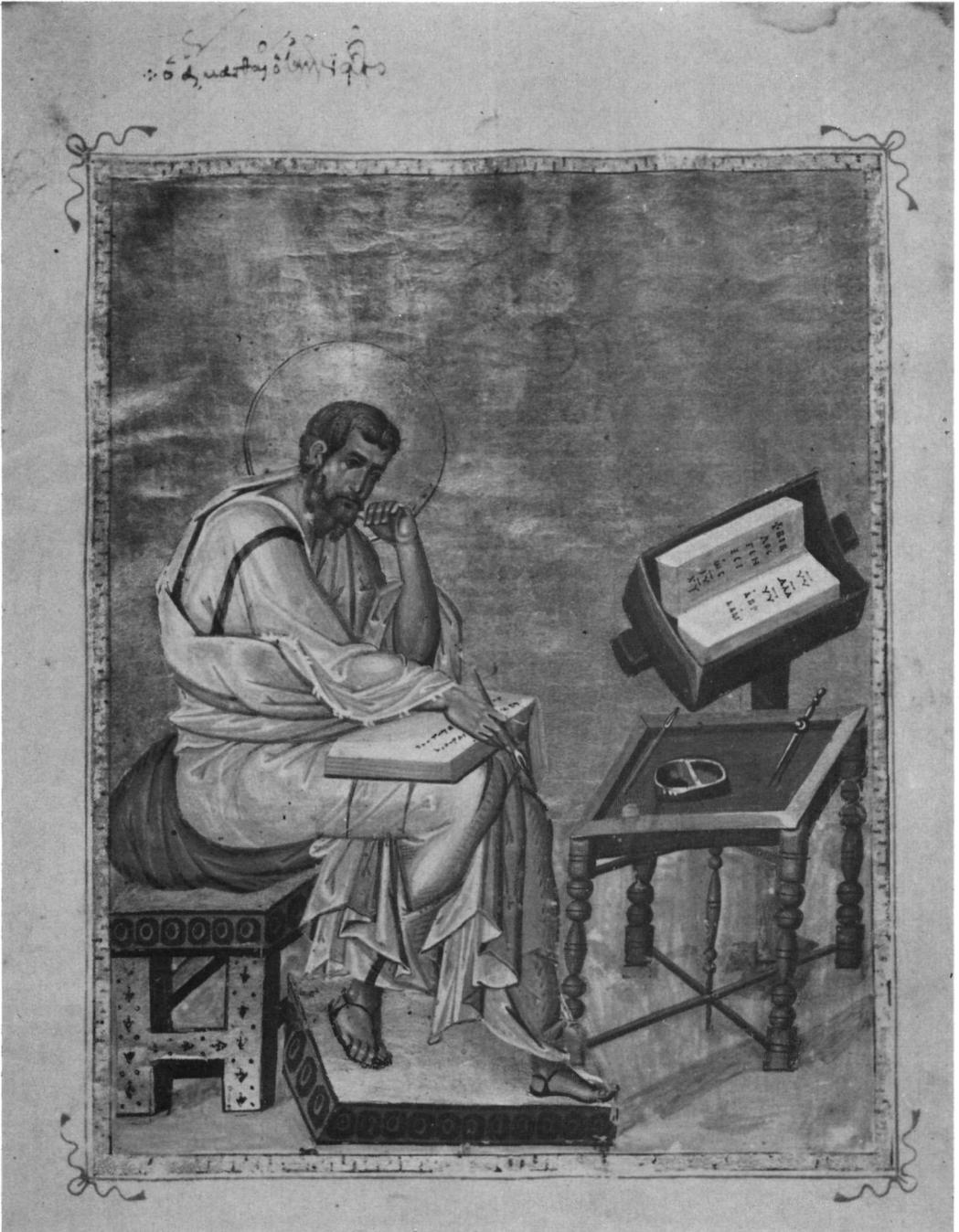
Ἰβήρων 5, fol. 136v. Ὁ Εὐαγγελιστὴς Μάρκος (φωτ. Πατριαρχικοῦ Ἰδρύματος Πατερικῶν Μελετῶν).

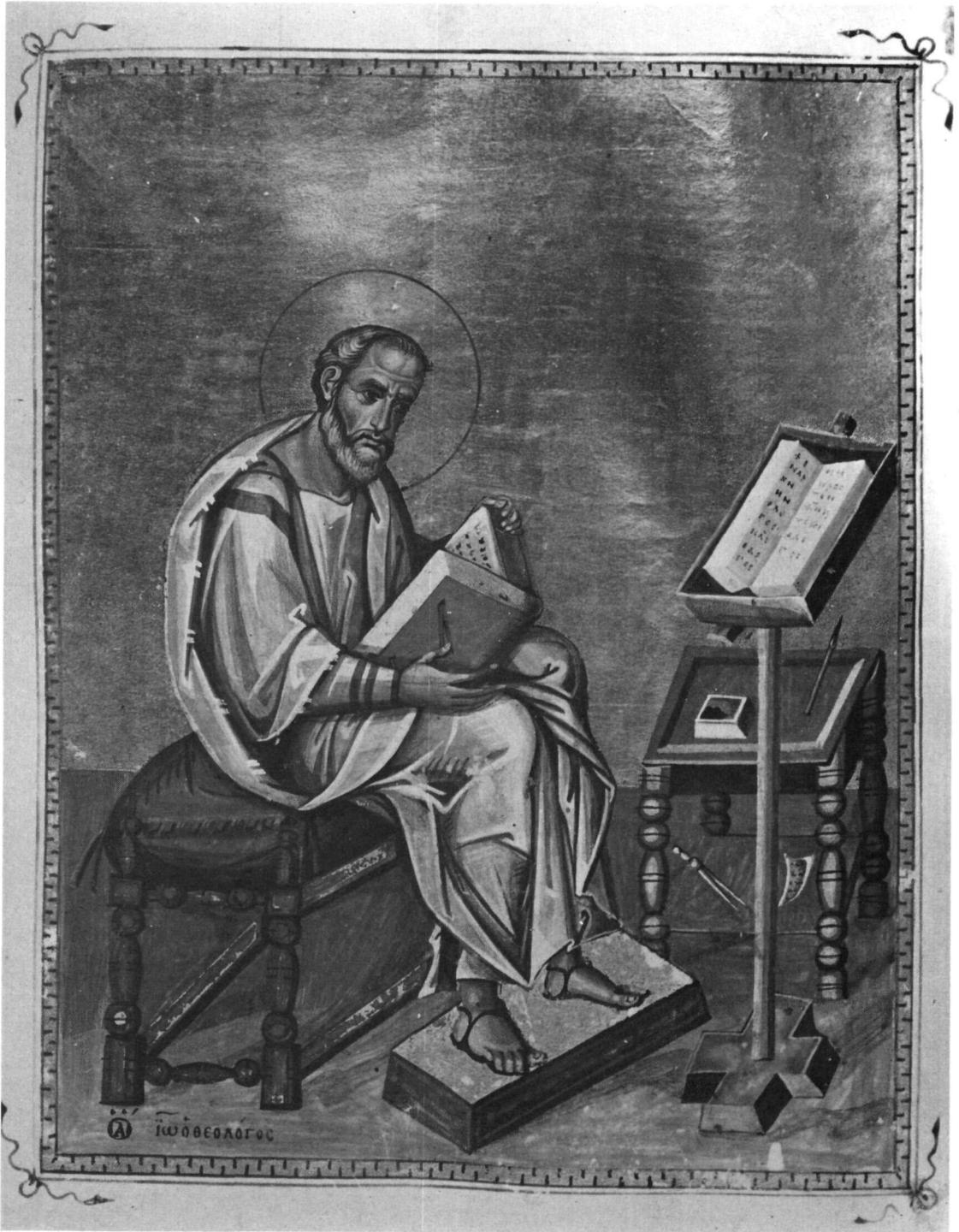
Σινᾶ, Μονὴ Ἁγίας Αἰκατερίνης, gr. 1242, fol. 49. Ὁ Εὐαγγελιστὴς Λουκᾶς
(φωτ. ἀρχείου Βυζαντινοῦ Μουσείου).

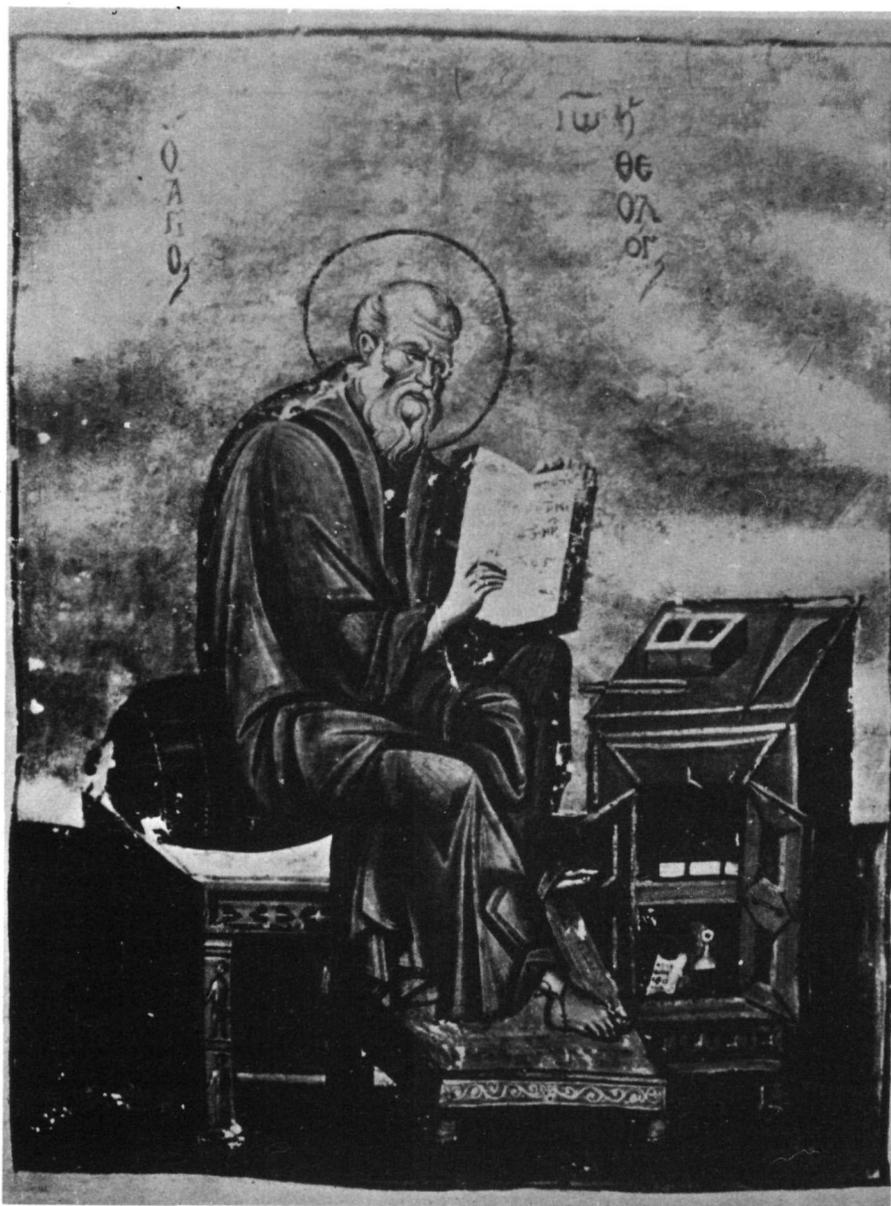
Φιλοθέου 5, fol. 138v. Ὁ Εὐαγγελιστὴς Μάρκος (φωτ. Πατριαρχικοῦ Ἰδρύματος Πατερικῶν Μελετῶν).

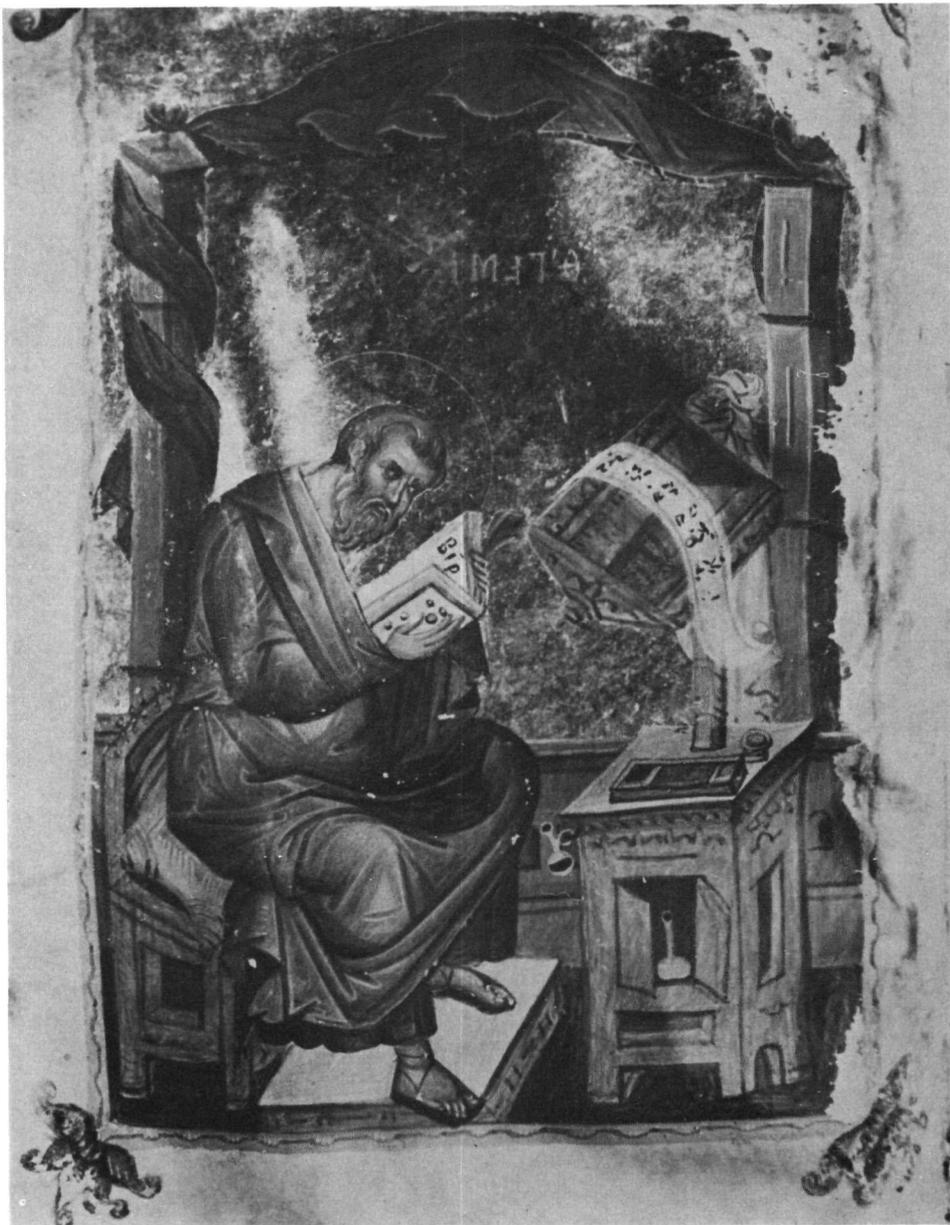
ἸΑθηνῶν 56, fol. 4ν. Ὁ Εὐαγγελιστὴς Ματθαῖος (φωτ. ἀρχείου Βυζαντινοῦ Μουσείου).

Ἄθηνῶν 56, fol. 217v. Ὁ Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Θεολόγος (φωτ. ἀρχείου Βυζαντινοῦ Μουσείου).

Princeton, University Library, gr. Garrett 2, fol. 270v. Ὁ Ἅγιος Ἰωάννης
(ἀνατ. ἀπὸ Η. Belting, Die Auftraggeber der Bildhandschrift, πίν. LXIX).

Φιλοθέου 5, fol. 23ν. Ὁ Εὐαγγελιστὴς Ματθαῖος (φωτ. Πατριαρχικοῦ Ἰδρύματος Πατερικῶν Μελετῶν).

Φιλοθέου 5, fol. 214v. Ὁ Εὐαγγελιστὴς Λουκᾶς (φωτ. Πατριαρχικοῦ Ἰδρύ-
ματος Πατερικῶν Μελετῶν).

Συλλογή Θ. Τσάτσου. Μικρογραφία τοῦ Εὐαγγελιστῆ Ἰωάννη.

Συλλογή Θ. Τσάτσου. Μικρογραφία του Ευαγγελιστή Λουκά.

Βελτισία (Κληματιά). Ν. Μεταμορφώσεως. Ἡ κτητορική ἐπιγραφή.

Grand Lavra phiale. The basin (photo Tombazis).

Grand Lavra phiale. The canopy (photo Tombazis).

Grand Lavra phiale. The dome.

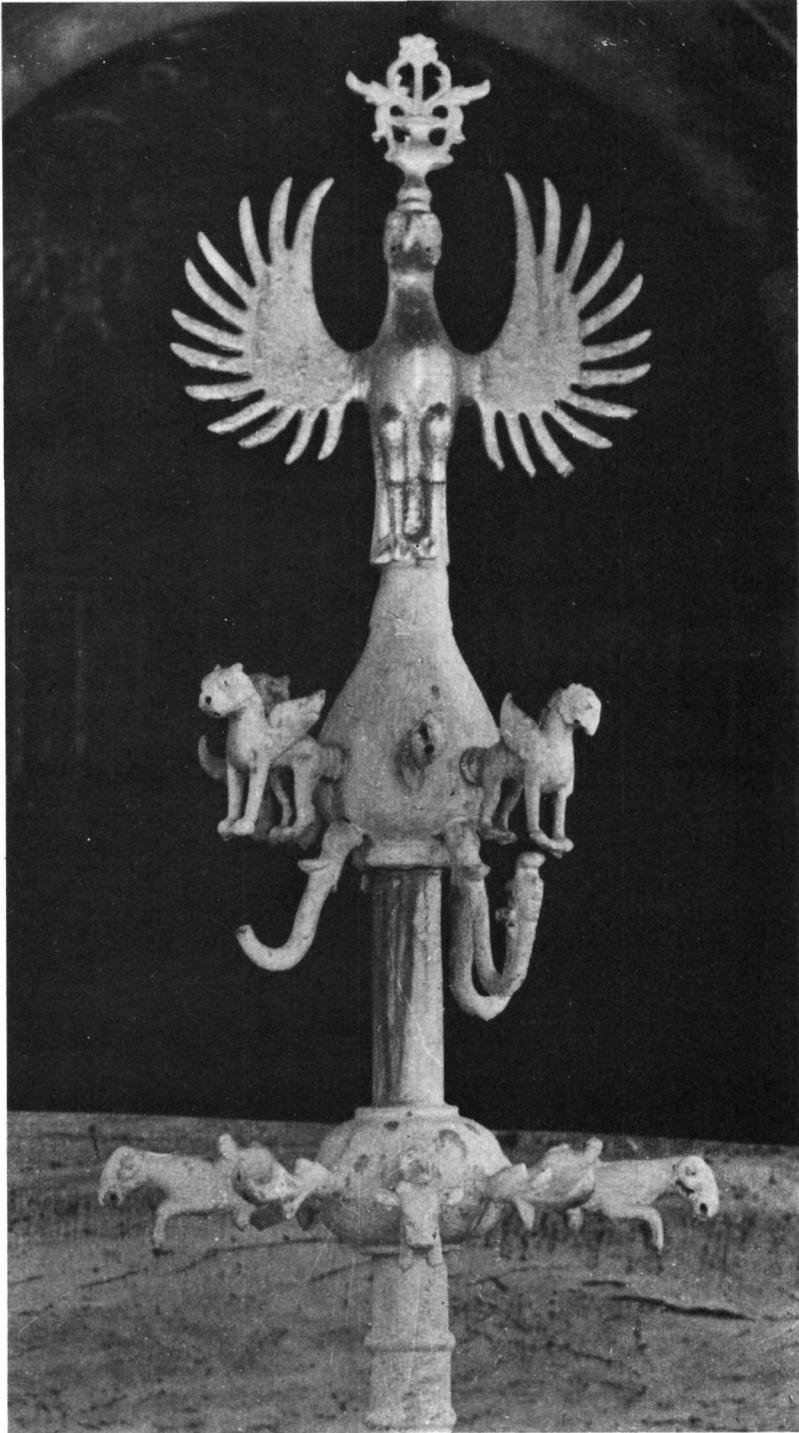
Grand Lavra phiale. a, b. Marble slabs, southern closure (b, photo Velenis).

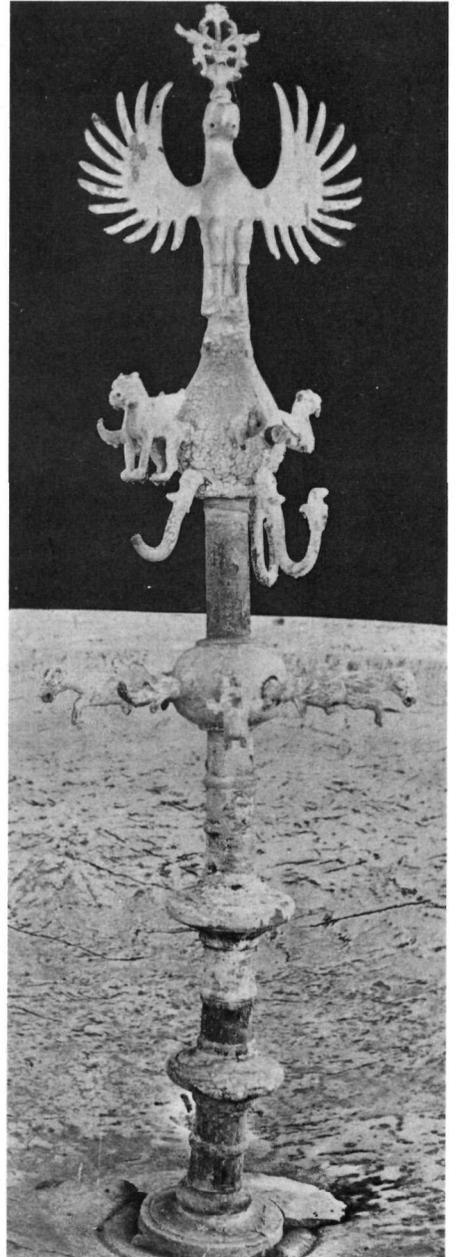
Grand Lavra phiale. a,b. Marble slabs, south western closure (b,photo Velenis).

Grand Lavra phiale. A capital.

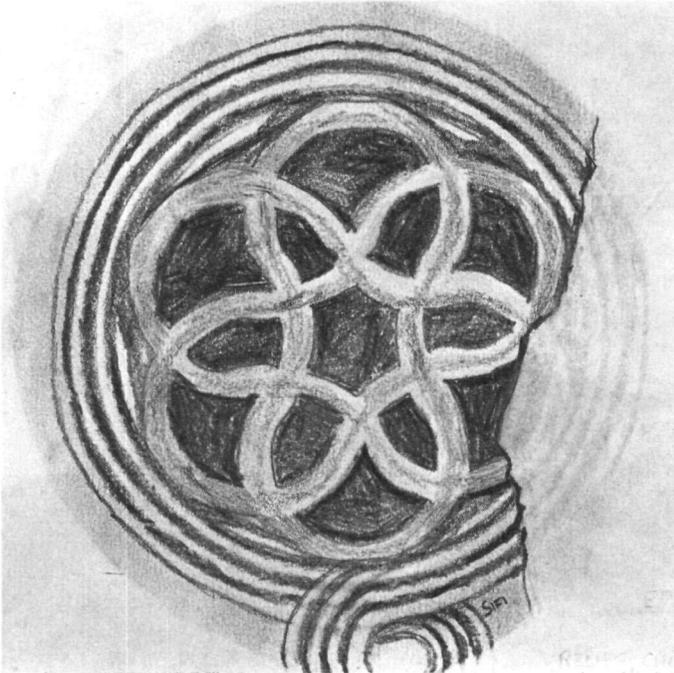
Grand Lavra phiale. The *strobilion* (photo Tombazis, 1964).

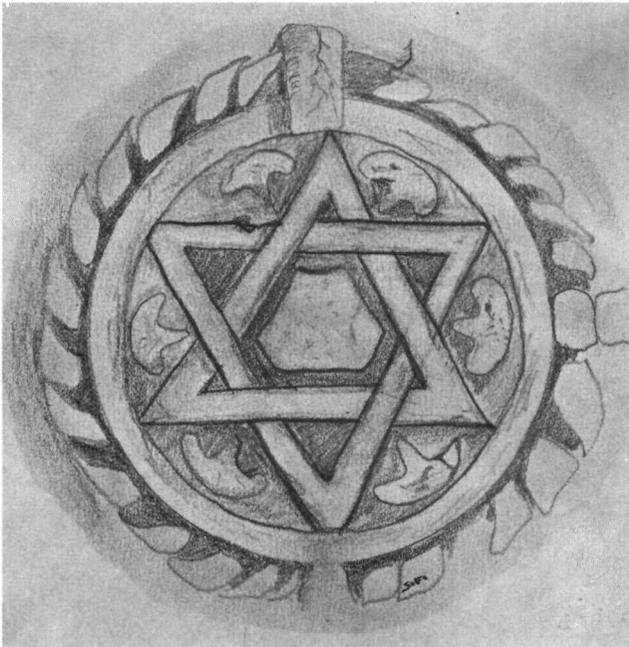
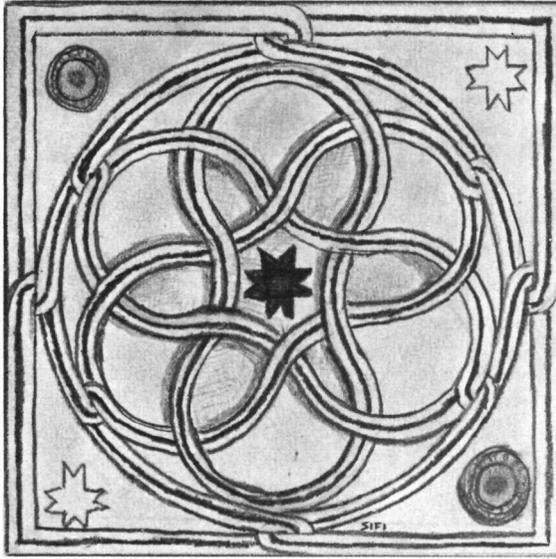
Grand Lavra phiale. a,b. The *strobilion* (a, photo Vokotopoulos, 1975).

a. Acropolis,
Athens. Marble
impost block.

b. Ephesus, church
of St. John.
Relief altar - screen.

a. Church of St. Luke of Stiris, Phocis. Relief
altar - screen.

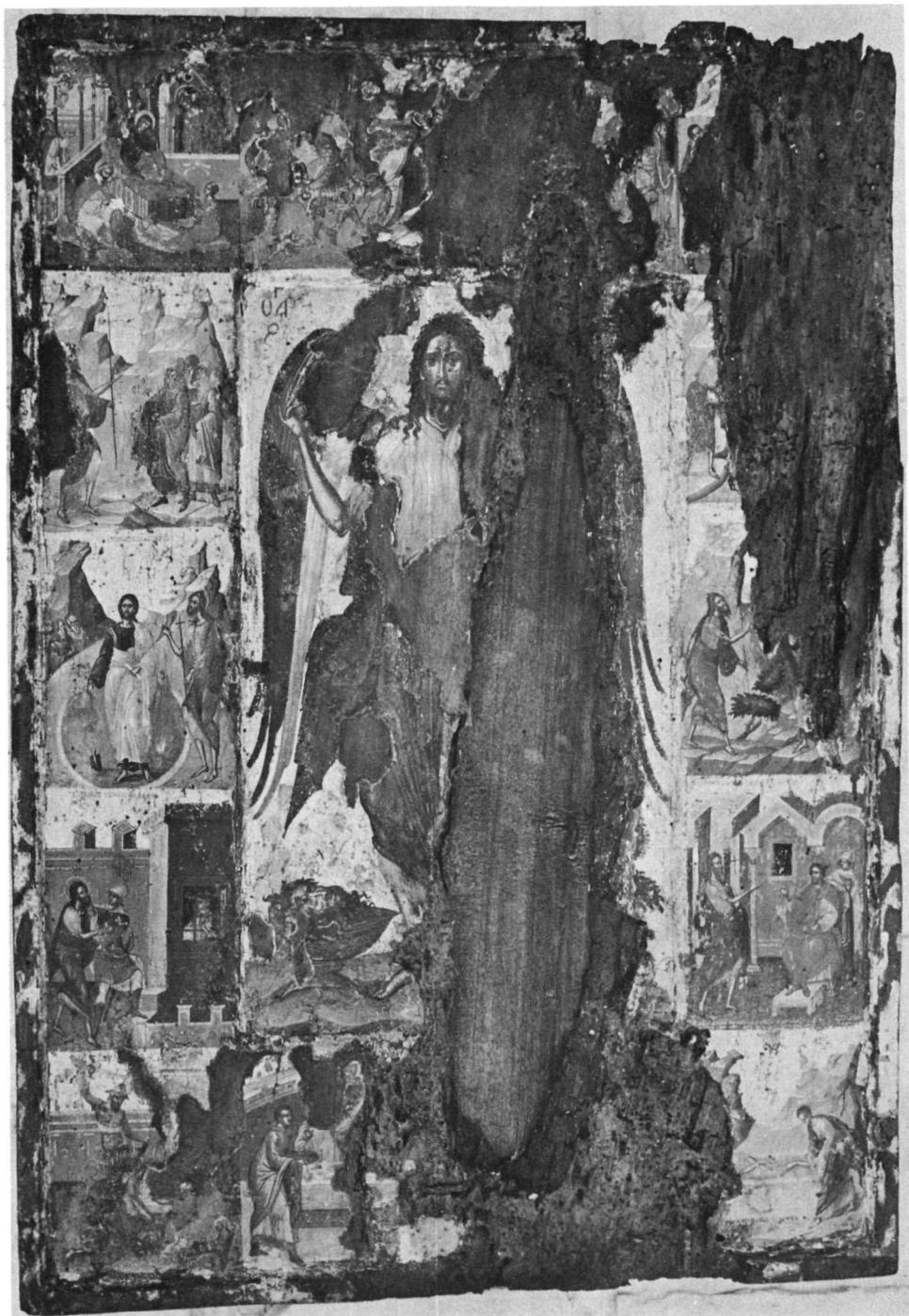
b. Capernaum, Synagogue. Relief.

Ἄθος. Μ. Ἰβήρων. Εὐαγγελιστάριον. Ὁ Εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης.

Ὁ Εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης. Λεπτομέρεια τοῦ πίν. 54.

· Ἡ εἰκόνα τοῦ Προδρόμου στήν ὁμώνυμη μονή τοῦ Νησιοῦ τῶν Ἰωαννίνων.

Ὁ Εὐαγγελισμὸς τοῦ Ζαχαρία, ἡ Γέννηση τοῦ Προδρομοῦ καὶ ἡ Βρεφοκτονία (λεπτ. πίν. 56).

α. Ὁ Ἰωάννης συνομιλεῖ με τοὺς Φαρισαίους (λεπτ. πίν. 56)

β. «Τὰς ἀλώνας τοῦ δεσπότου» (λεπτ. πίν. 56).

α. Ἡ συνάντηση τοῦ Χριστοῦ μετὸν Ἰωάννη (λεπτ. πίν. 56).

β. Ὁ Ἰωάννης ἐλέγχει τὸν Ἡρώδη (λεπτ. πίν. 56).

α. Ἡ σύλληψη καὶ ἡ φυλάκιση τοῦ Προδρόμου (λεπτ. πίν 56).

β. Ἡ ἀποτομὴ τοῦ Προδρόμου (λεπτ. πίν 56).

α. Τὸ συμπόσιο τοῦ Ἡρώδη (λεπτ. πίν. 56).

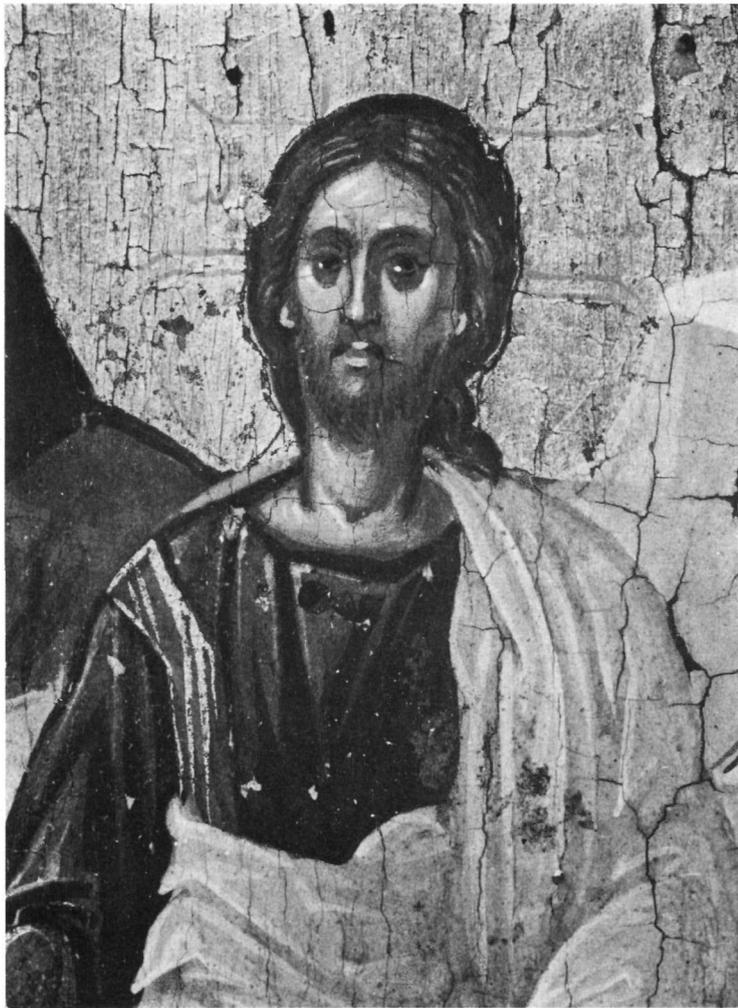

β. Ὁ ἐνταφιασμός τοῦ Προδρόμου (λεπτ. πίν. 56).

β. Φαρισαίοι και Σαδδουκαίοι (λεπτ. πίν. 58α).

α. 'Ο Πρόδρομος (λεπτ. τής κεντρικής μορφής τής εικόνας).

α. Ὁ Χριστός (λεπτ. πίν. 58β).

β. Ὁ Πρόδρομος (λεπτ. πίν 58β).

α. Ἡ σύλληψη τοῦ Προδρόμου (λεπτ. πίν 60α).

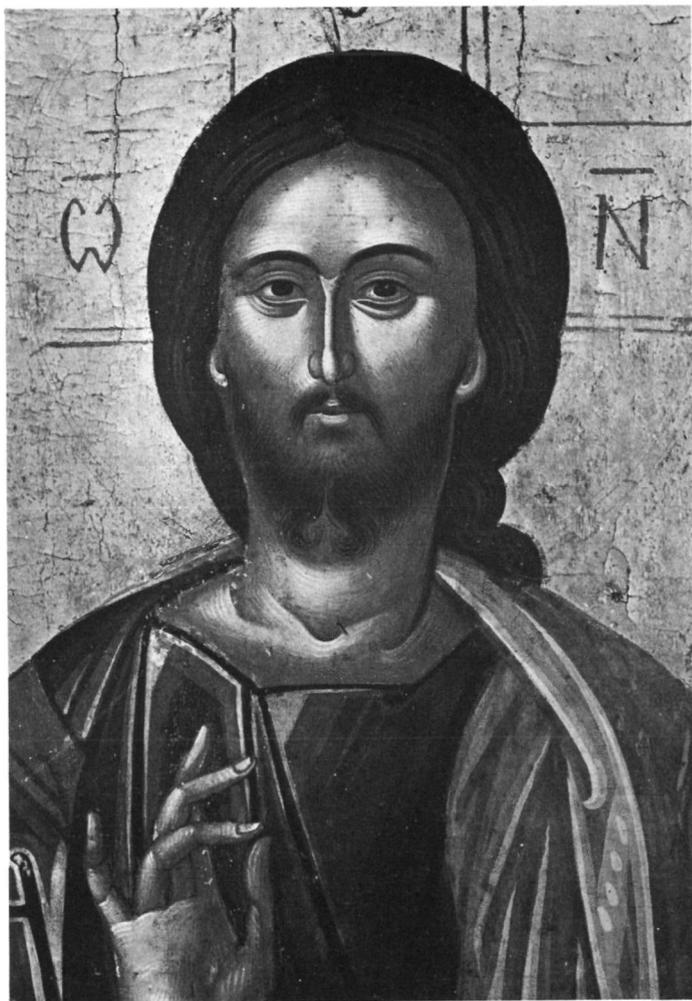
β. Ὁ Πρόδρομος στὴ φυλακὴ (λεπτ. πίν 60α).

α. Τὸ συμπόσιο τοῦ Ἡρώδη (λεπτ. πίν. 61α).

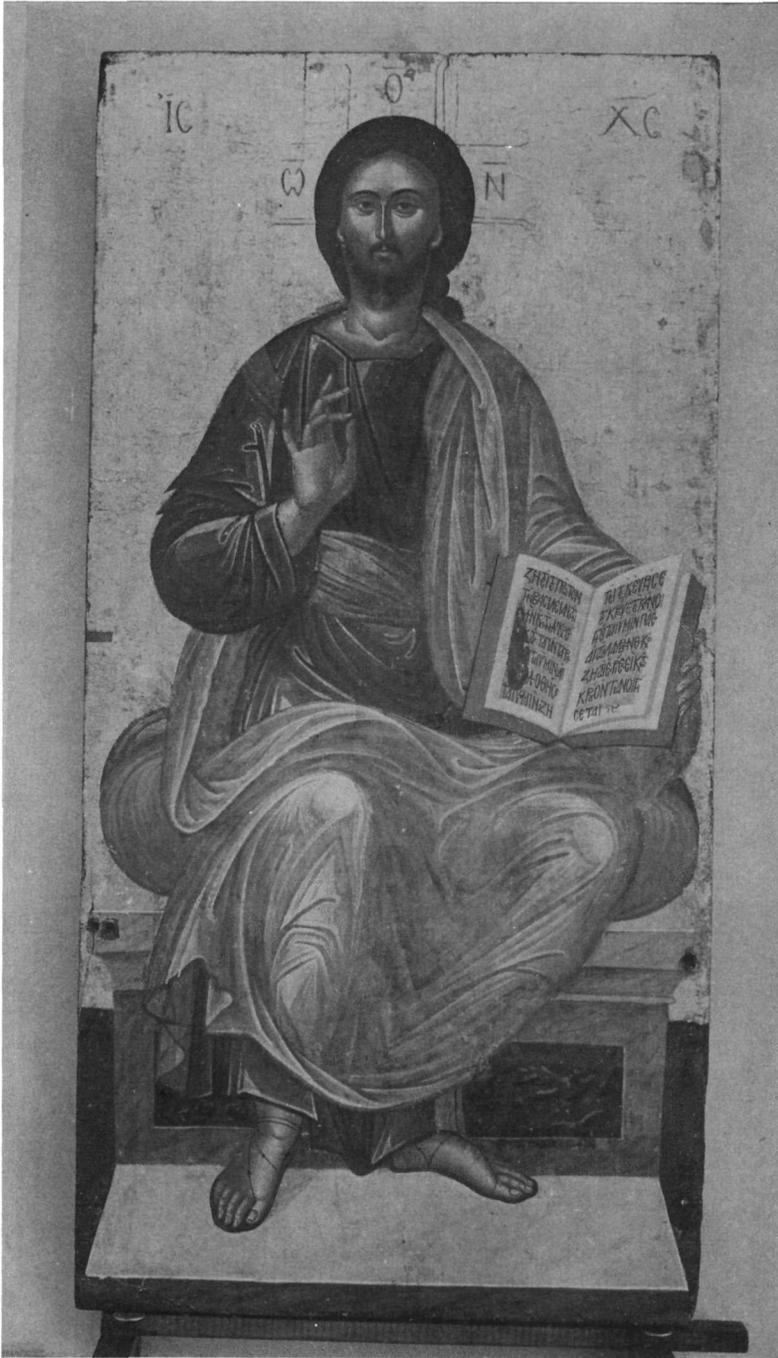
β. Ὁ ἐνταφιασμὸς τοῦ Προδρόμου (λεπτ. πίν. 61β).

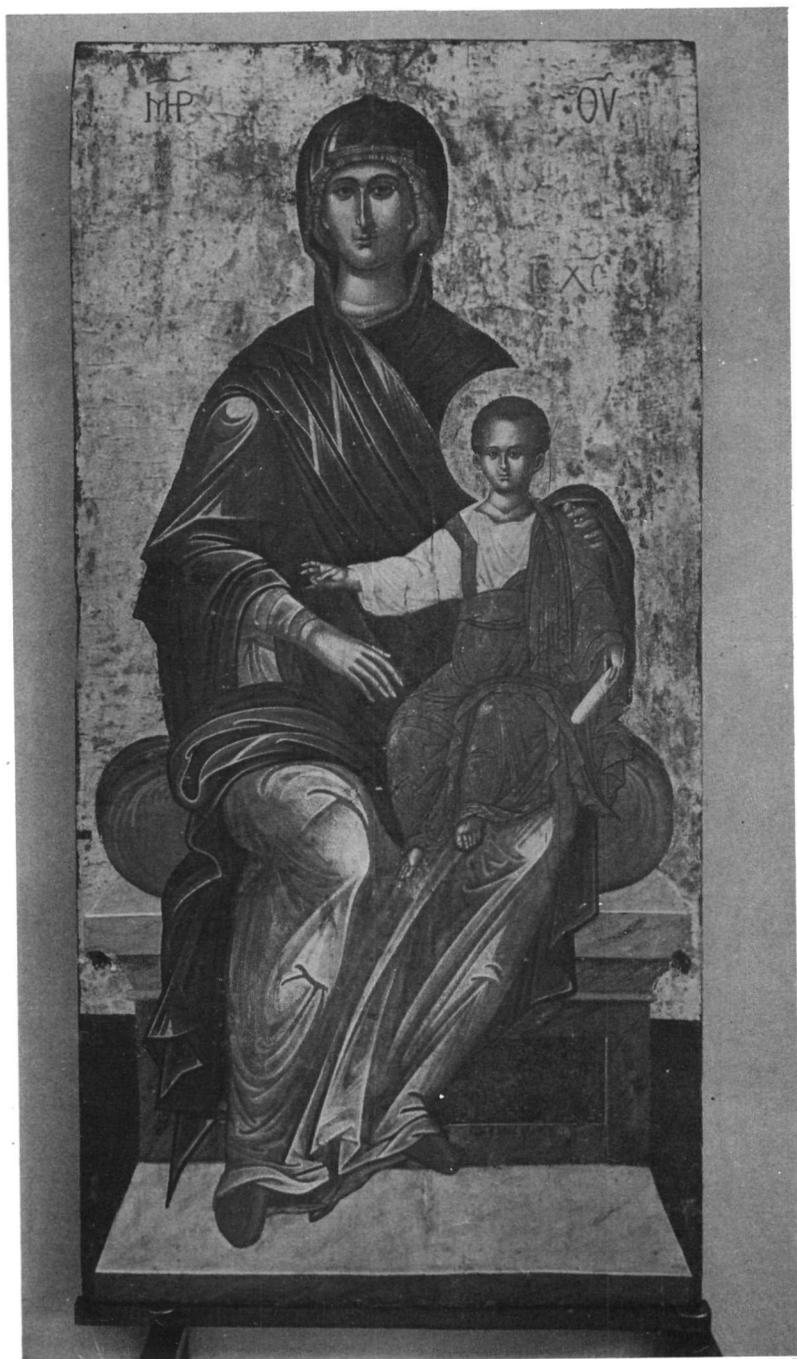
α. Ὁ Χριστός (λεπτ. πίν. 67).

β. Ἡ Παναγία (λεπτ. πίν. 68).

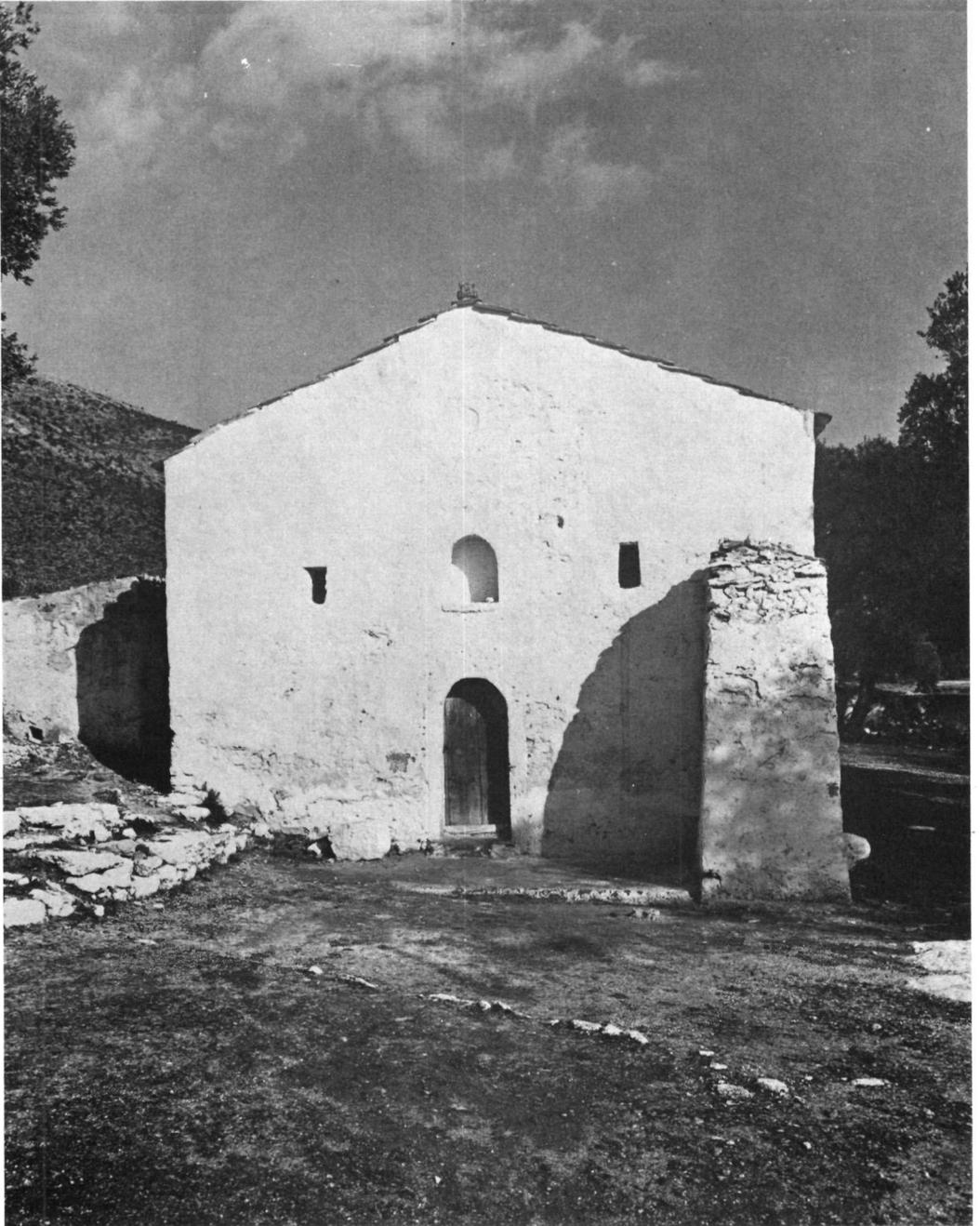
Ἡ εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ στή μονή τοῦ Προδρόμου τῆς Καστρύτσας.

Ἡ εἰκόνα τῆς Παναγίας στὴ μονὴ τῆς Καστρίτσας.

Ὁ Χριστός (λεπτ. πίν. 68).

St. George at Kouvaras. View from the West.

St. George at Kouvaras. View from the South.

Last Judgment. Central part.

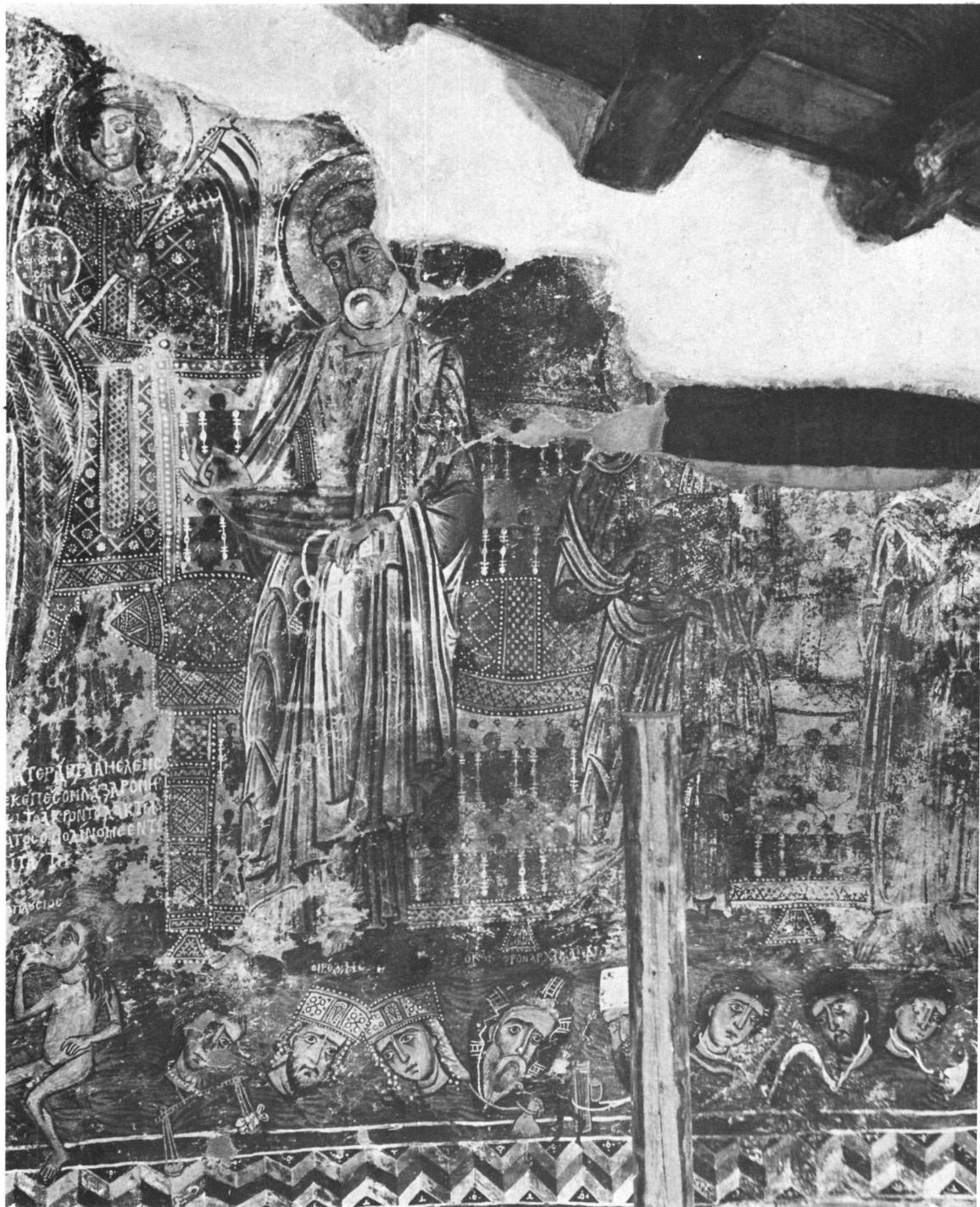

Last Judgment.

Last Judgment. Detail.

Last Judgment. Detail.

Last Judgment. Two angels (detail).

Last Judgment. Christ (detail).

Last Judgment. An angel (detail).

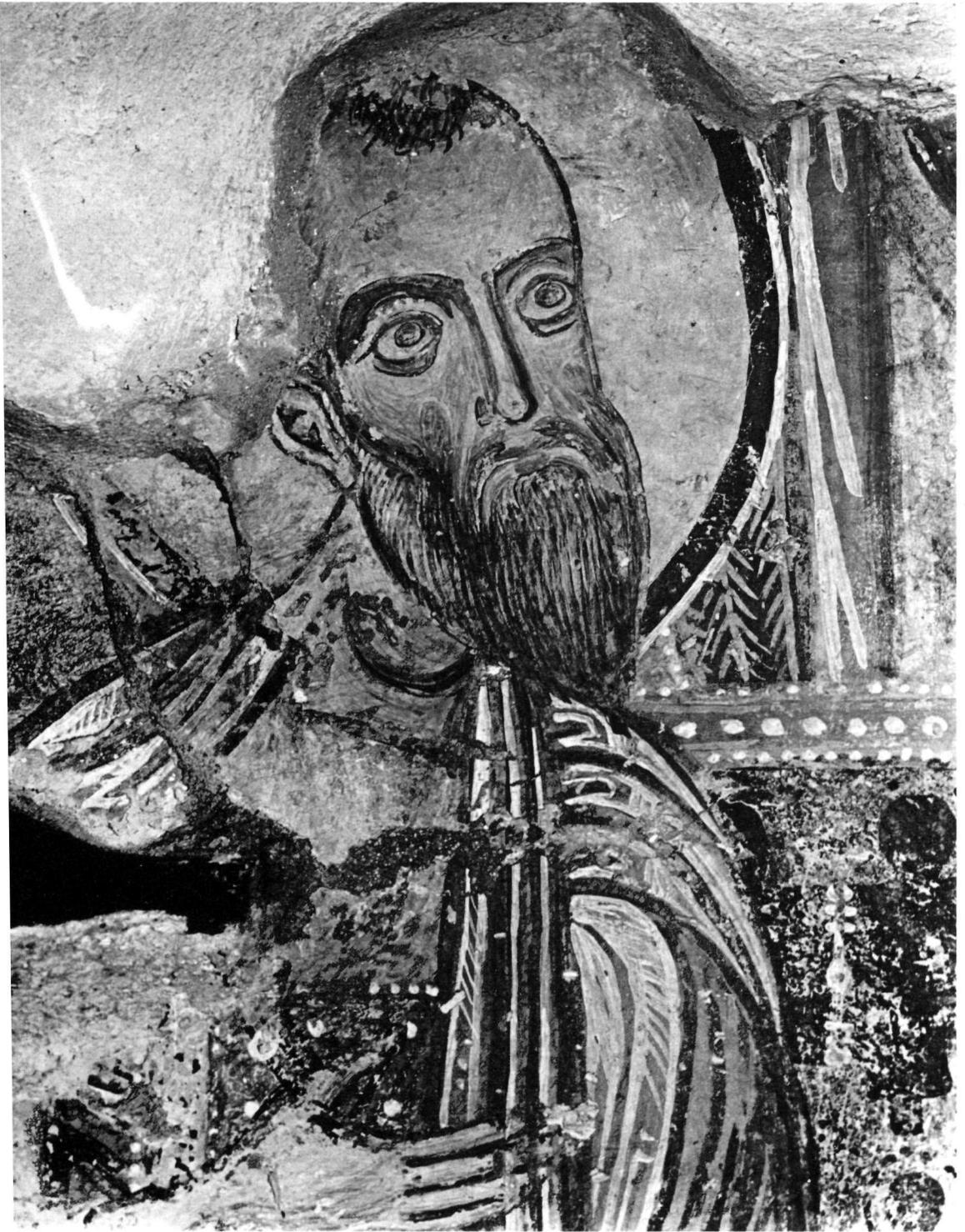
Last Judgment. An angel (detail).

Last Judgment. The Virgin (detail).

Last Judgment. St. John the Baptist (detail).

Last Judgment. St. Paul (detail).

Last Judgment. St. Peter (detail).

Last Judgment. The Rich Man.

Last Judgment. The falsifier of weights.

Last Judgment. Herod and Herodias.

Last Judgment. Archimandrite and civil servant.

Last Judgment. Two men who respectively plough and harvest in another man's field

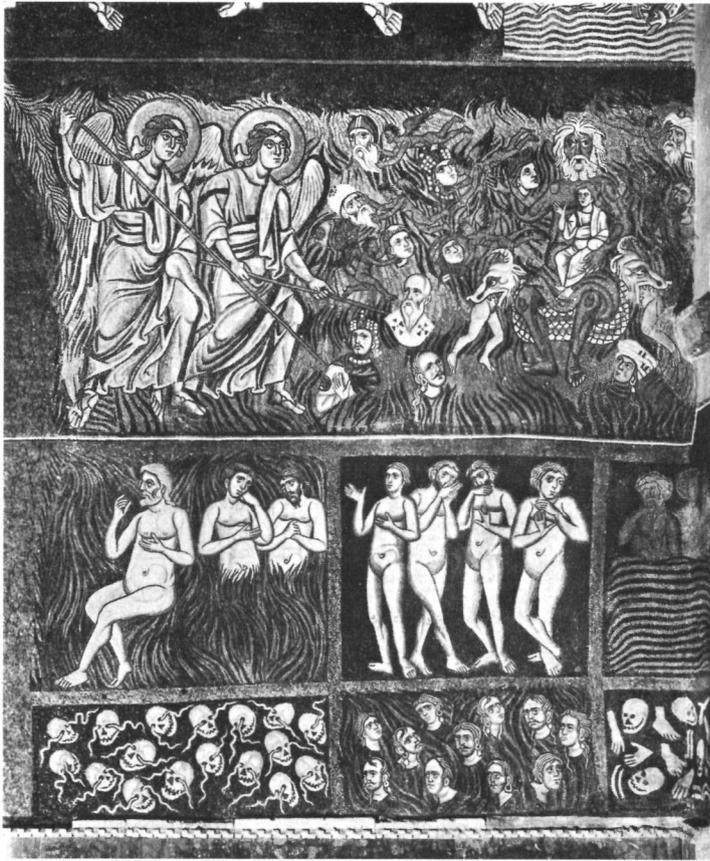
Last Judgment. Two men who cut respectively wood and branches in another man's property.

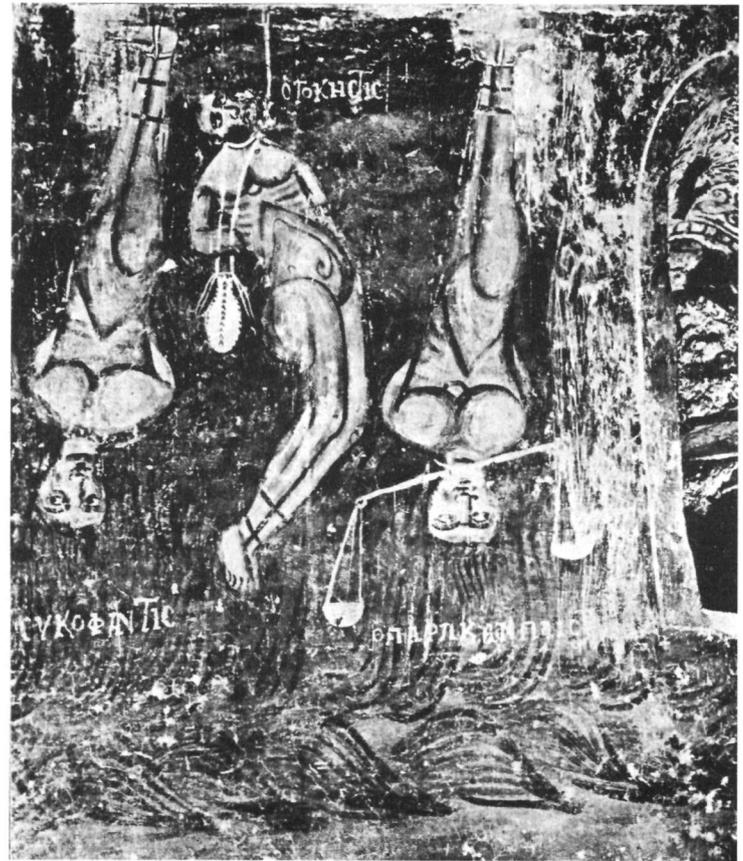
Last Judgment. Icon. Mount Sinai.

Great Deisis. Icon. Mount Sinai.

a. Last Judgment. The Damned in Hell. Detail of the mosaic at Torcello.
 b. Last Judgment. The Damned in Hell. Detail of the fresco in the Mavriotissa at Castoria.

a. Dionysiu 65, f. 242v (photo by the author).

b. Dionysiu 65, f. 14 r.(photo by the author).

ὅς τος ὄφαλι. | Διόγραφ' τὸ δῶδ.
 κ' ἐξωθεν τοῦ ἄρ' θμου τῶν ῥη
 φαλι. ὅτε ἔμορον μάχουσε πρὸς
 τὸ γλιθ κ' ἀπέκτεινε αὐτὸν.
Μικρὸς ἢ μικρὸν τοῖς ἀδελφοῖς
 μου καὶ μεῶτερος ἐν τῷ οἴκ
 τοῦ πρῶμου ἐποίμαρον ταῖ
 πρόματτα τοῦ πρῶμου.
Αιχεῖρες μου ἐποίησα ῥογα,
 ρογα καὶ οἱ δάκτυλοι μου ἦρ
 μοσαρ φαλτήριον καὶ τὶς
 ἀμαρτρεῖ τῷ κῶμου.
Αυτὸς κ' αὐτὸ σείσαι κούει αὐ
 τὸς ὄξαπέφειλε τὸν ἄωτ' (μ)
 αὐτοῦ καὶ ἦρε με ἐκ τῶν προ
 ματτων τοῦ πρῶμου καὶ ἔ
 χρισε με ἐν τῷ ἔμαϊω τῆς
 χρισεως αὐτοῦ.
Εὶ ἀδελφοί μου καλοὶ καὶ με
 γάλιοι καὶ οὐκ ἐν δόκνῳ ἐν
 αὐτοῖς ὀκ' ὀ.

a. Dionysiu 65, ff. 201v (photo by the author).

του πρῶμου. αι χερες μου
 ισαρο. αι ρογα. αι δακτυλοι μου
 ηρ μοσαρ φαλτηριον. και τισ
 αμαρτρει τω κωμου.
 αυτος κ' αυτος σεισαι κουει αυ
 τος οξαπεφειλε τον αωτ' (μ)
 αυτου και ηρε με εκ των προ
 ματτων του πρῶμου και ε
 χρισε με εν τω εμαϊω της
 χρισεως αυτου.
 ει αδελφοι μου καλοι και με
 γαλιοι και ουκ εν δοκνω εν
 αυτοις οκ' ο.

b. Dionysiu 65, f. 202r (photo by the author).

a. Dionysiu 65, f. 202v, upper zone (photo of the P.I.P.S.).

b. Seraglio Octateuch G.I. 8, f. 197v, right half
(photo after Ouspenski).

a. Dionysiu 65, f. 11 v (photo after the P.I.P.S.).
 b. Octateuch of Smyrna, f. 30 r (photo after Hesselting).
 c. Vat. gr. 746, 443 r (photo after *Il Rotulo*).

a

c

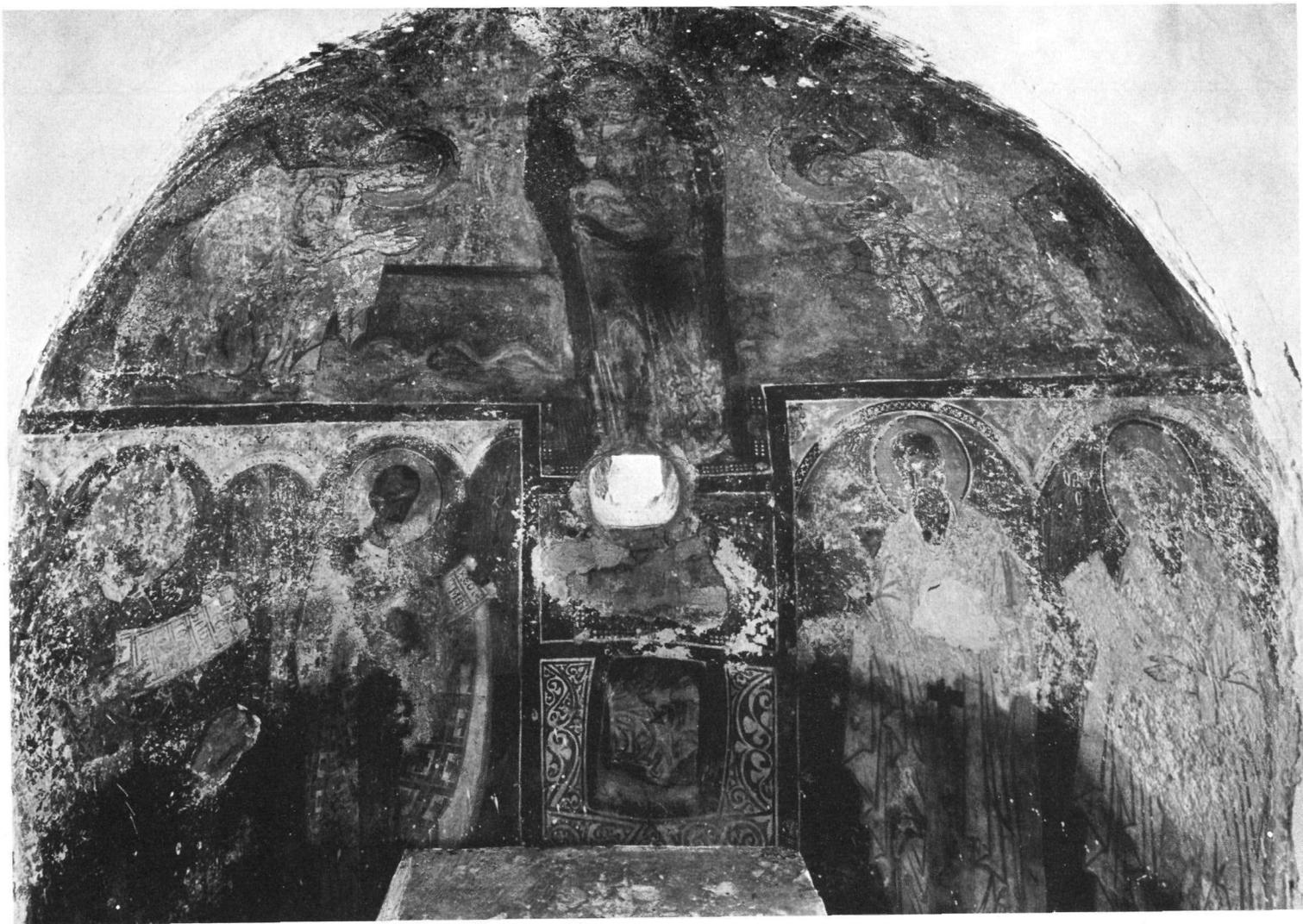
Ψαλτήριον Christ Church Arch. W. Gr. 61, φ. 102β.

Ψαλτήριον Christ Church Arch. W. Gr. 61, φ. 103α.

Ταξιάρχης στο Μαρκόπουλο. "Αποψη από ανατολικά.

Ταξιάρχης στο Μαρκόπουλο. Οι τοιχογραφίες της κόγχης του ιεροῦ.

Ταξιάρχης στο Μαρκόπουλο. Ἐπὶ τῇ διακόσμησιν τοῦ τρούλλου. Ὁ Ἅγιος Παντελεήμων καὶ οἱ προφῆτες Μιχαίας καὶ Ἰωήλ.

Ταξιάρχης στο Μαρκόπουλο. Ἀπὸ τὴ διακόσμησι τοῦ τρούλλου. Ὁ Ἅγιος Κοσμάς
καὶ οἱ προφῆτες Ἠλίας καὶ Ἐλισσαῖος.

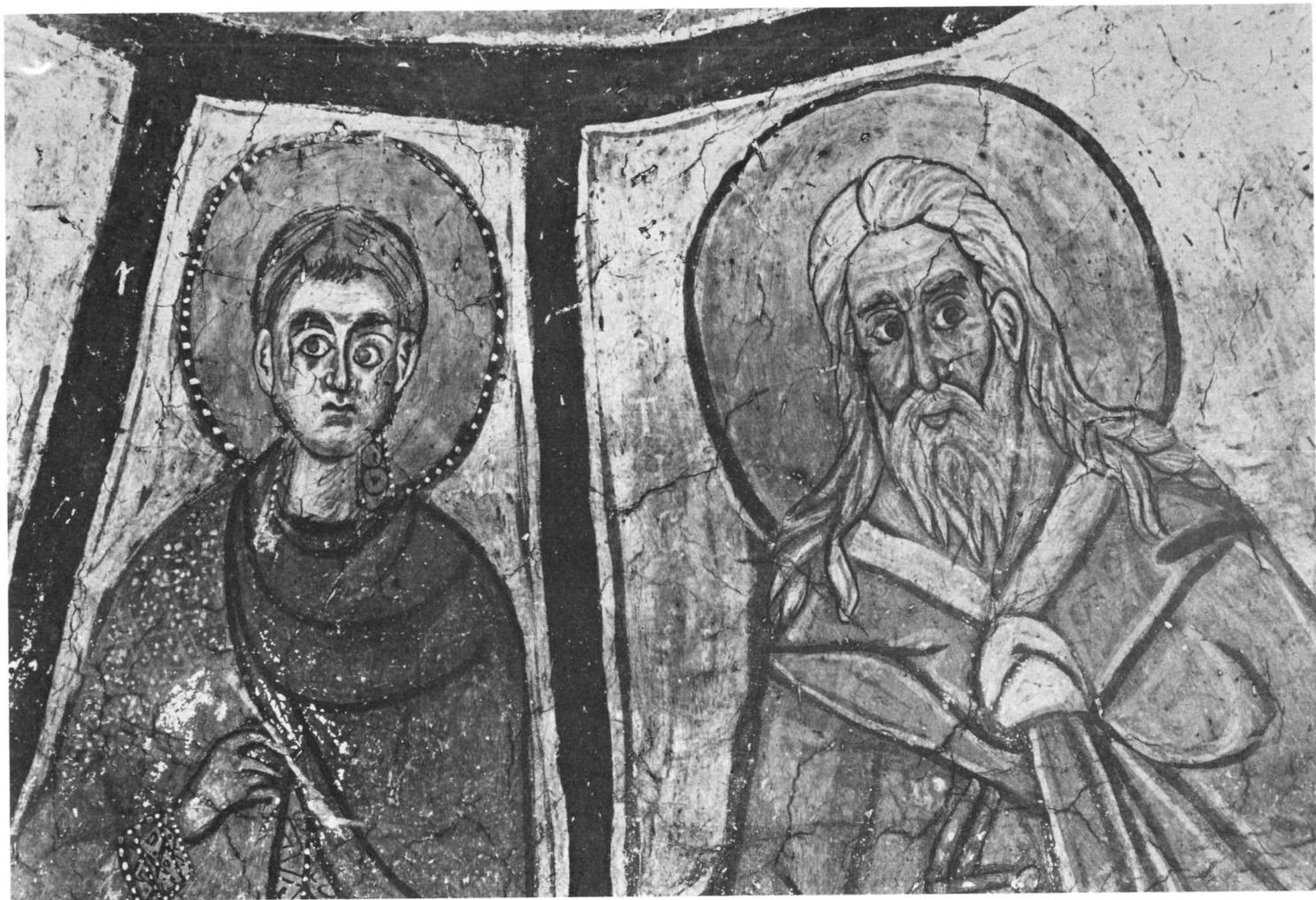
Ταξιάρχης στο Μαρκόπουλο. Ἀπό τὴ διακόσμηση τοῦ τρούλλου. Ἡ Ἁγία Θεοδότη
καὶ οἱ προφῆτες Δανιὴλ καὶ Μαλαχίας.

Ταξιάρχης στο Μαρκόπουλο. Ἀπὸ τὴ διακόσμηση τοῦ τρούλλου. Ὁ Ἅγιος Δαμιανὸς καὶ οἱ προφῆτες Σολομῶν καὶ Δαβίδ.

Ταξιάρχης στο Μαρκόπουλο. Ὁ προφήτης Μιχαίας (λεπτομέρεια).

Ταξιάρχης στο Μαρκόπουλο. Ὁ Ἅγιος Κοσμάς καὶ ὁ προφήτης Ἡλίας (λεπτομέρεια).

Ταξιάρχης στο Μαρκόπουλο. Ἡ Ἁγία Θεοδότη καὶ ὁ προφήτης Δανιήλ (λεπτομέρεια).

Ταξιάρχης στο Μαρκόπουλο. Ἡ εἰς Ἄδου Κάθοδος.

α. Δαφνί. Ὁ Προφήτης Ἐλισσαῖος.

β. Δαφνί. Ὁ προφήτης Ἰωήλ.

Ἡ Ἐκθεση Βυζαντινῶν Τοιχογραφιῶν καὶ Εἰκόνων στὴν Ἐθνικὴ Πινακοθήκη.
α. Ἀποψη μὲ παλαιοχριστιανικὲς τοιχογραφίες καὶ τοιχογραφίες Ἐπισκοπῆς.
β. Ἀποψη μὲ τοιχογραφίες Ἐπισκοπῆς καὶ Νάξου.

α. "Αποψη με τοιχογραφίες Ἐπισκοπῆς, Νάξου καὶ Κρήτης.
β. "Αποψη με εἰκόνες ἀπὸ τὴν Καστοριά καὶ τὴ Βέροια.